

Forfatter: Grundtvig, N. F. S.

Titel: Bibliotheca Anglo-Saxonica. Prospectus, and Proposals of a Subscription, for the Publication of the Most Valuable Anglo-Saxon Manuscripts, Illustrative of the Early Poetry and Literature of Our Language. Most of Which Have Never Yet Been Printed

Citation: Grundtvig, N. F. S.: "Bibliotheca Anglo-Saxonica. Prospectus, and Proposals of a Subscription, for the Publication of the Most Valuable Anglo-Saxon Manuscripts, Illustrative of the Early Poetry and Literature of Our Language. Most of Which Have Never Yet Been Printed", i Grundtvig, N. F. S.: *Grundtvigs værker*, Faculty of Arts, Aarhus University. Onlineudgave fra Grundtvigs Værker: https://tekster.kb.dk/text/gv-1830_487A-intro-shoot-idm111.pdf (tilgået 29. april 2024)

Anvendt udgave: Grundtvigs værker

Ophavsret: Materialet er dedikeret til public domain. Du kan kopiere, ændre, distribuere og fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk dog altid at kreditere ophavsmanden.

[Læs CC0-erklæringen](#)

Anden Englandsrejse 1830 - Optakt

Opholdet i 1830 gik bedre end det første. Bl.a. havde Grundtvig fået lettere ved at kommunikere på engelsk, og han havde desuden fået bedre lejlighed til at arbejde på andre biblioteker og læsesale. Men han havde stadigvæk svært ved at vinde fodfæste og skabe de nødvendige sociale kontakter. Han blev mødt af en umiddelbar – men til tider afmålt – venlighed, som derefter ikke fulgtes op. Han fik fx løfter på anbefalingsbreve og visitter, som udeblev (se fx Grundtvig 1920, s. 111). En af de vigtigere kontakter, Sir John Bowring, med hvem Grundtvig senere samarbejder om en anmeldelse til *Westminster Review*, havde lovet ham anbefalingsbreve til bl.a. biskoppen i Exeter, men leverede dem aldrig. I stedet erfarede Grundtvig, at Bowring selv var taget til Exeter uden at lade ham det vide (1920, s. 108).

Tidligt på sommeren 1830 begyndte Grundtvig at omtale sit »lille engelske Skrift« i brevene til Lise (Grundtvig 1920, s. 93) og til Molbech (Grundtvig & Molbech 1888, s. 171 f.). Materialet havde på dette tidspunkt endnu ikke taget form af en subscriptionsindbydelse, men kan ses som et tidligt udkast til den indledende afhandling i *Bibliotheca* om Englands litteratur. Grundtvig lod John Miller læse teksten, men han returnerede den kort tid efter med en skarp kritik: Teksten kunne ikke anbefales til en forlægger, og Miller tilbød at skrive den om. Grundtvig takkede nej og besluttede sig for at stille projektet i bero.

Turen til Exeter blev rejsens lyspunkt. Arbejdsforholdene var perfekte, og de mennesker, Grundtvig mødte, var langt mere gæstfri, venlige og hjælpsomme, end dem, han havde stiftet bekendtskab med i London. Turen tilbage gik forbi Oxfords Bodleian Library, men inden da gjorde Grundtvig stop i Bristol, hvor han blev introduceret for Richard Price, der delte hans forkærlighed for det angelsaksiske. Det manuskript, som Miller havde gennemset og kritiseret, efterlod Grundtvig nu hos Price.

Umiddelbart inden hjemrejsen fra London blev Grundtvig opfordret af forlaget Black, Young & Young til at forestå udgivelsen af en serie angelsaksiske skrifter under den forudsætning, at der kunne opnås tilstrækkelig subscription. I slutningen af august udarbejdede Grundtvig derfor den endelige tekst til *Bibliotheca* hjulpet på vej af tilbagemeldinger fra Price. Især nedtonedes indledningens universalhistoriske (dvs. verdenshistoriske) pointer, som ikke vandt genklang i England. Manuskriptet blev efterladt i London, og forlaget foretog den sidste afpudsning (muligvis med hjælp fra Price) i løbet af efteråret. I udgaven af brevvekslingen mellem ham og Molbech findes et tillæg, hvori Grundtvig beskriver forløbet omkring udgivelsen af *Bibliotheca* (Grundtvig og Molbech 1888, s. 213-218). Heraf fremgår det, at Grundtvig i den efterfølgende vinter intet hørte fra forlaget, og at han først i april 1831 erfarede, at subscriptionsindbydelsen var kommet i et andet oplag med en lovende subscribersliste, der bl.a. talte den britiske konge og ærkebiskoppen af Canterbury!

Foruden i brevene til Lise (Grundtvig 1920) kan man i dagbogsnotaterne finde flere detaljer om både opholdene og forløbet vedr. *Bibliotheca*, se Grundtvig 1979, bind 1, s. 428-454. Desuden giver Fr. Rønning i artikelserien »N. F. S. Grundtvig og den oldengelske litteratur« fra *Historisk månedsskrift* 4-5 (1885) en meget detaljeret redegørelse for rejserne og for udgivelsesplanernes skæbne. Endelig bør nævnes Helge Grells *England og Grundtvig* (1992), som med et bredere perspektiv undersøger Grundtvigs forhold til England og landets litteratur.